

RECENSIE FILM

Het schip kapseist!

Gouden Palmwinnaar *Triangle of sadness* fileert een wereld van oppervlakkige schoonheid, decadente rijkdom en menselijk gedrag.

Jeroen Struys

Dinsdag 27 september 2022 om 3.25 uur



Het leven op een luxejacht, de archetypische metafoor voor de klassenmaatschappij. rr

Triangle of sadness

Van: Ruben Östlund

Met: Charlbi Dean, Harris Dickinson, Woody Harrelson (149 min.)

‘Charlbi’s plotse overlijden is een schok en een tragedie.’ Met die woorden drukte regisseur Ruben Östlund zijn medelijden uit na het overlijden van Charlbi Dean, hoofdrolspeelster in zijn film *Triangle of sadness*, na een virale infectie in de longen. Luttele maanden eerder won de film de Gouden Palm, de hoogst haalbare prijs op het belangrijkste filmfestival ter wereld. *Triangle of sadness* had haar doorbraak als actrice moeten betekenen, maar werd - meteen ook haar laatste wapenfeit.

Triest, want in *Triangle of sadness* werd ze gecast voor de rol van een model in de modewereld, in lijn met haar eigen ervaringen als model, maar ze toonde meteen ook dat ze een flink stuk kon acteren. Haar dialogen met tegenspeler Harris Dickinson in het eerste deel behoren tot het beste wat de film te bieden heeft. Ze spelen een koppel dat bekvecht over wie nu precies de rekening op restaurant moet betalen. Het is een schitterende, hilarische, pijnlijke take op de frictie tussen mannen en vrouwen, gevangen tussen versleten

verwachtingen en nieuwe genderrollen. Dat hij als mannelijk model minder verdient dan haar, is slechts een van de vele onderlagen die doorklinken.

Kleine kantjes

Het is Ruben Östlund op zijn best: als een antropoloog die menselijk gedrag onder de loep neemt, en er de hypocrisie en kleine kantjes van blootlegt. Het doet denken aan de sleutelscène van *Turist*, waarin de vader van het gezin tijdens een lawine naar zijn gsm grijpt in plaats van naar zijn kinderen.

“Je wenst Östlund een producer toe die hem aanmaant om de helft van zijn ideeën eruit te gooien en de grappen minder lang uit te melken”

Met *Turist* had Östlund een perfecte film gemaakt, die de wrijving binnen koppels van vandaag vatte. Met zijn satire op de kunstwereld, *The square*, toonde hij zich nog ambitieuzer, maar verloor hij van zijn scherpte. De film won de Gouden Palm en Östlund ging door op dat elan met *Triangle of sadness*, die begint als een satire op de modewereld, maar steeds verder uitdeint.

Driehoek van verdriet

Een driehoek van verdriet is blijkbaar de term die in de modewereld wordt gebruikt om te verwijzen naar het rimpeltje tussen twee wenkbrauwen. Wie een driehoek van verdriet krijgt, mag een andere job gaan zoeken. In afwachting gaan de twee modellen als influencers op cruise met een luxejacht tussen de superrijken (die wél betaald hebben voor hun reis).

Een droevige driehoek is ook de piramide van de klassenmaatschappij die in *Triangle of sadness* gefileerd wordt. De film bestaat bovendien uit drie min of meer gelijke delen: hij begint op de catwalk, verzuipt in een cruiseschip en strandt op een onbewoond eiland. Een schip moet zowat de archetypische metafoor zijn voor de klassenmaatschappij: op het zonnedek worden de obsceen rijken op hun wenken bediend door het boordpersoneel, terwijl onder aan de ladder de arbeiders slaven in de machinekamer. Ook een driehoek.

Eenmaal op het schip blaast Östlund pas echt wind in de zeilen van zijn satire. Hij lanceert het ene na het andere extravagante personage, van een sympathiek koppel wapenhandelaars tot een Russische ex-communist die nu een stinkend rijke oligarch is. De kapitein van het schip is dan weer een communistische Amerikaan, die de Internationale door de speakers laat knallen. Hij wordt gespeeld door Woody Harrelson, die zich ervan af kon maken met slechts enkele dagen opnames, gezien de kapitein de rest van de tijd verstopt zit in zijn kajuit. Zo doe je dat, met een Europees filmbudget.

De rijke Rus en de communistische Amerikaan vinden elkaar in de drank. Helemaal een dolle boel wordt het wanneer het schip in een storm belandt. Östlund laat de kots zo lang in het rond vliegen dat het niet langer op de lachspieren werkt, maar vooral je geduld op de proef stelt. En dan moet het toilet nog ontploffen. In de chaos grijpt de rijke Rus de microfoon van de kapitein: ‘Dit is de nieuwe eigenaar van het schip. Het schip gaat kapseizen.’ Het is goed om eraan te herinneren dat de oorlog in Oekraïne nog moest uitbreken toen Östlund zijn film opnam.

De omkering van de rollen wordt pas echt volmaakt wanneer het schip kapseist en een deel van de passagiers en bemanning op een onbewoond eiland strandt. Als je eigenhandig een inktvis kan vangen, heb je nu plots een machtige positie. Voortaan is het de Filipijnse poetsvrouw die aan de touwtjes trekt, en mogen de rijkaards van weleer naar haar pijpen dansen.

De kans is echter groot dat je tegen dan al hebt afgehaakt. Met zijn burleske humor zal *Triangle of sadness* het geheid goed doen bij een breed publiek in de arthousecinema's.

Deze film in een bioscoopzaal kijken met anderen biedt de bevrijding van de bulderlach, maar Östlund weet geen maat te houden. De Zweedse filmmaker heeft prikkelende ideeën genoeg en heeft prangende dingen te zeggen over onze tijd. Maar je wenst hem een producer toe die hem aanmaant om de helft eruit te gooien en zijn grappen minder lang uit te melken. De vraag is: van wie zal Östlund nog kritiek aannemen? Die tweede Gouden Palm zou wel eens meer een vloek dan een zegen kunnen zijn.